

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАУЧНОТО ЖУРИ**

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Мария Стоянова Панчовска – Мочева, д.м.,м.з.м.
Медицински университет – гр. Пловдив

Данни за контакт:

Е-mail: panchovska@abv.bg

Моб.тел.: 0888 602381

I. Сведения по процедурата.

Процедурата е обявена в бр. 38/30.04.2024 г. в ДВ – конкурс за АД „Доцент“ по „Вътрешни болести“ за нуждите на Медицински факултет при Софийски университет “Св. Климент Охридски“. Със Заповед на Ректора N РД-38-357/05.07.2024 г. съм определена за член на Научното жури, а с Протокол N 1 / 16.07.2024 г. съм избрана да напиша рецензия.

В утвърдения законов срок са подали документи двама кандидати:

1. Д-р Нонка Николова Юркова, д.м.
2. Д-р Валентина Симеонова Решкова, д.м.

II. Професионални данни за кандидатите.

II.1. Представяне на кандидата д-р Нонка Николова Юрукова, д.м.

Д-р Нонка Николова Юрукова е завършила висшето си образование по медицина през 1996 година. Нейният професионален път като лекар в започва в гр. Перник – участъков терапевт и последващо общопрактикуващ лекар до 2003 год. През 2003 г. придобива специалност „Вътрешни болести“ /Д N 008931 / 20.06.2003 г./ От 01.08.2003 г. постъпва като ординатор в Университетска болница „Лозенец“, където работи и до настоящия етап. Д-р Юрукова придобива втора специалност по гастроентерология през 2007 г.

От 2010 година кандидатът е хоноруван асистент в Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. От 2013 година е редовен асистент към Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. През 2019 година д-р Нонка Юрукова защитава дисертационен труд и е присъдена ОНС „Доктор“ по 7.1. Медицина /Кардиология/.

В своето професионално развитие д-р Юрукова провежда следните специализации:
2005 г. – HDDW Course on Gastroenterology, University Medical Center, Amsterdam;
2010 г. – Призната правоспособност по Конвенционална ехография – първо ниво;
2011 г. – Призната правоспособност по Абдоминална Доплерова ехография – второ ниво;

2022 г. - Призната правоспособност по Интервенционална и Ендоскопска Абдоминална ехография – трето ниво;

Ноември 2022 г. – март 2023 г. Masterclass in organ transplantation, credited with 12 EMC credits by Romanian College of Physicians.

Доктор Нонка Юрукова владее английски, руски и френски езици.

Оценка на количествените и качествени показатели на кандидата.

Кандидатът е представил и трудовете си до защита на ОНС „Доктор,,
Трудовете, представени за участие в конкурса, са разделени в четири групи:

1. Статии в научни списания – 13 пълнотекстови статии
2. Публикувана книга на база защитен дисертационен труд-1
3. Статии в сборници в конференции- 4

4. Монография-1

От представените научни трудове за участие в конкурса е видно, че на база собствен опит и защитен дисертационен труд през 2019 година с тема „Метаболитен синдром, неалкохолна стеатозна болест и сърдечно-съдови усложнения – диагностика и лечение“, доктор Юрукова публикува през 2021 год. и 2022 год. две монографии- „Метаболитен синдром, неалкохолна стеатозна болест и сърдечно-съдови усложнения“, София 2021 г. /ISBN978-619-188-780-4 и „Неалкохолна стеатозна болест и сърдечно-съдови усложнения“, София 2022г., ISBN 978-619-92274-0-4-диагностика и лечение. В двете монографии на база собствен клиничен опит е разгледана ролята на метаболитния синдром и неалкохолната стеатозна чернодробна болест за развитие на сърдечно-съдови заболявания и усложнения. Двете монографии на д-р Юрукова допринасят за формулиране и доказване ролята на неалкохолната стеатозна чернодробна болест спрямо нарастване на сърдечно-съдовия риск , с повишена болестност и смъртност.

Трудовете на д-р Юрукова, свързани с пациенти, понесли чернодробна трансплантация, имунологичните проучвания при имunosупресирани пациенти и възможностите за имуномодулация в условията на пандемията с Ковид-19, обогатяват областта на трансплантологията.

Значимостта на научните трудове на д-р Нонка Юрукова може да се оцени от интереса на други учени към тях, както и от **справката за цитирания /ЦМБ – гр. София/**.

Трудовете на д-р Нонка Юрукова, са цитирани, както следва: **един път** в български източници, **50** цитирания в чуждестранни източници Scopus /Elsevier/, чуждестранни източници Web of Science – **36** цитирания ,както и в други чуждестранни свободно достъпни източници онлайн – **9** цитирания.

Основни научни приноси на д-р Нонка Юрукова :

1. С оригинален характер са проучванията, касаещи метаболитен синдром, неалкохолна стеатозна чернодробна болест и сърдечно-съдов риск.

2. С оригинален характер са проучванията, достигнатите резултати и създаване на диагностично-терапевтичен алгоритъм за практиката при пациенти с неалкохолна

стеатозна чернодробна болест, придружавана или без съпътстващи сърдечно-съдови заболявания.

3. Проучванията върху неалкохолна стеатозна чернодробна болест имат научно-приложени приноси и са полезни за широк кръг медицински специалисти в ежедневната работа.

4. Имунологичните проучвания при пациенти с чернодробна и бъбречна трансплантация, специфичните промени в лимфоцитните субпопулации и възможностите за модулиране на имунитета, имат научно-приложни приноси.

5. Проучванията относно специфични видове антитела към хранителни алергени, както и установените промени в чревния микробиом при пациенти след чернодробна трансплантация, също имат научни и практически приноси.

Учебно-преподавателска дейност.

От приложената справка за преподавателска работа и учебна натовареност, издадени от МФ на СУ „Св. Климент Охридски“ е видно, че:

За учебната 2021/2022 г. общата учебна заетост на д-р Нонка Юркова е 512,5 часа, от които 440 часа аудиторна заетост.

За учебната 2022/2023 г. общата учебна заетост е от 470 часа, от които аудиторна заетост – 470 часа.

Д-р Юркова участва в подготовката на специализанти и курсовете към СДО.

Участие в научно-изследователски проекти – кандидатът е участник в един международен проект като съизследовател.

Кандидатът не е представил данни за експертна дейност, членство в редакционни колегии , активности като рецензент, модератор на научни събития, награди.

II.2. Представяне на кандидата д-р Валентина Симеонова Решкова ,д.м. , д.м.н.

Кратки професионални данни и специализации.

Д-р Валентина Симеонова Решкова завършва висшето си образование по медицина през 1998 г. в Медицински университет - гр. София, диплом N 005172/27.11.1998 г. Доктор Решкова придобива специалност „Вътрешни болести“ през 2004 год. Втора специалност „Ревматология,, придобива през 2008 година. През 2019 год. кандидатът придобива магистратура „Обществено здраве и здравен мениджмънт”.

Д-р Валентина Решкова е хоноруван асистент от началото на 2011г. към Катедра по Вътрешни болести , а редовен асистент - от 27.11.2011 г.. Главен асистент е от 2014 година. През 2013 година д-р Решкова придобива научна и образователна степен „Доктор” със защита на дисертационен труд с тема: „Изследване и анализ на болезнените точки при болни с фибромиалгия, лекувани с различни групи медикаменти” DN142-D / 29.10.2013 г. През 2020 г. кандидатът придобива научна степен „Доктор на науките”, специалност „Ревматология” с дисертационен труд с тема: „Клинични характеристики и невроендокринни промени при първична и вторична фибромиалгия” Диплом N 35-ДН/15.06.2020 г.

Професионалният път на д-р Решкова започва като лекар-ординатор в Клиника по ревматология на УМБАЛ „Св. Ив. Рилски” гр.София. Кандидатът провежда държавния си стаж по Вътрешни болести в Медицински университет „Рене Декарт”, Университетска болница „Кошен” – Париж. През 2001 – 2002 г. специализира вътрешни болести и ревматология в Медицински университет ”Пиер и Мария Кюри” - Париж, Франция. Професионалният път на д-р Валентина Решкова от 1998 г. до настоящият етап е в Клиниката по Ревматология на УМБАЛ „Св. Иван Рилски” гр.София.

Проведени курсове.

1. Курс по ставна ехография, сертификат СДО, 2009 г.
2. Курс по ставна ехография под егидата на EULAR ,2011 г.
3. Дванадесети уъркшоп по неврофизиология и невросонография, 2015 г.
4. Обучителен курс по псориатичен артрит, Атина, 2015 г.
5. Обучителен курс по магнитен резонанс, София, 2018 г.
6. Семинар за обучение в научно публикуване, София, 2018 г.
7. Международен курс по МРТ и ултразвуково изследване, Правец, 2019 г.

8. Международен курс по капилароскопия под егидата на EULAR, Копенхаген, 2022г.
9. Обучителен курс в областта на интерстициална белодробна болест, Базел, 2023 г.

Д-р Решкова владее английски и френски езици.

Оценка на количествените и качествени показатели на кандидата.

Д-р Валентина Решкова представя за участие в конкурса:

1. Хабилитационен труд монография – 1
2. Участие с брой глави в издадени колективни монографии – 17
3. Брой на публикации в реферирани списания – 29
4. Брой на публикации в нереперирани списания – 22
5. Брой на публикации в реферирани списания с IF – 6
6. Брой глави в издадени ръководства и учебни помагала – 4
7. Брой на резюмета от участия в конгреси и конференции в България и чужбина – 57
8. Брой на резюмета от участия в конгреси и конференции в България и чужбина в списание с IF – 7

За участие в конкурса за АД „Доцент”, от представените 29 пълнотекстови публикации в реферирани български и чуждестранни списания, д-р Решкова е първи автор в 17 от тях – 58,62%. От 22 публикации в нереперирани български и чуждестранни списания, кандидатът е първи автор в 21 от тях - 95,45%. От 57 участия в български и международни конгреси в 51 от тях е първи автор – 89,47%.

От направената справка от ЦМБ са представени следните регистрирани цитати: в български източници – **46**, в чуждестранни източници /Scopus, Elsevier/ – **56**, в чуждестранни източници /Web of Science /Clarivate/ – **54**, други чуждестранни свободно достъпни източници – **24**.

Основни научни приноси на кандидата .

Гореизброените научни трудове /научни статии, монографии, учебници и изнесени съобщения/ са посветени на широк кръг проблеми в медицината и имат научни и научно-приложни приноси:

1/ Проучвания относно етиология, патогенеза и клинични характеристики на фибромиалгия. За първи път е проведено изследване на болни в българската популация и е оценено качеството на живот - в самостоятелната монография реабилитационен труд „Новости при фибромиалгията”, приноси в колективната монография „Болка” под редакцията на д-р Рашкова, която е и съавтор, в монографията „Фибромиалгия”, в монографията „Мускулно-скелетни болкови синдроми”.

Д-р Решкова допринася за изучаване на фибромиалгията за първи път при българска популация, както и за задълбочено изследване на болковите синдроми – с методи за поставяне на диагноза, оценка и приложение на различни медикаменти.

2/ Публикации с приноси спрямо болестта склеродермия – ангажиране на дихателната система, специфика на пулмоналната хипертония, собствените приноси с казуистични случаи. Опитът на кандидата определя включването като съавтор в българския консенсус за диагноза и лечение на системна склероза.

3/ С научно-практически приноси са публикациите относно генетично предразположение, клинична активност при системен еритематоден лупус и откриване на ранни маркери за оценка на болестта.

4/ Системно ангажиране при ревматични болести – при системен еритематоден лупус и прогресивна системна склероза, както и при псориатичен артрит - като възпалително ставно заболяване. Собствените клинични наблюдения с прилагане на различни терапевтични режими определят съществени приложни приноси.

5/ Обособен раздел от публикации, касаещи ангажиране на сърдечно-съдовата система при системни и възпалителни ревматични заболявания – собствени проучвания с научно-приложен принос.

6/ Проучванията относно разпространение и активност на Ебщайн-Бар вирус /EBV/, цитомегаловирус /CMV/ и херпес симплекс вирус /HSV/ при пациенти с хронична умора в българската популация. Проучванията доказват, че EBV е важен фактор за развитие на болестта.

7/ Текстолингвистика и медицински текст – участие в специализирани учебни ръководства.

8/ Приложение на инжекционен колаген при остеопороза и мекотъканни прояви-практически приноси относно нов вид лечение на болковите синдроми.

9/ Казуистика – собствен принос към диагноза и лечение на пациенти с васкулитни синдроми, съпътстваща туберкулозапри ревматични болести , припокриващи заболявания и синдроми в ревматологията и неврологията.

Учебно-преподавателска дейност.

Д-р Решкова е представила справка за учебна натовареност от упражнения и лекции на студенти по медицина и фармация на български и английски език .За последните 5 години има натовареност от 400 до 600 часа годишно. Кандидатът участва в следдипломното обучение с основни и специализирани курсове по вътрешни болести и ревматология. Участва в изпитни комисии по вътрешни болести на студенти на български и английски език. Общата аудиторна заетост от 2019 – 2024 год. е 2597 часа.

Научно-изследователски проекти.

За периода 2010 – 2022 г. д-р Валентина Решкова участва в един университетски проект като водещ изследовател и в седем университетски проекти като участник. Проектите са свързани с проучвания на хроничните болкови синдроми, автоимунните болести – васкулити и с маркери за генетично предразположение.

Публикуваните резултати имат практическо приложение за общопрактикуващи лекари, ревматолози, невролози. Резултатите са публикувани в реферирани списания и са представени на научни форуми.

Д-р Решкова е член на Българското научно дружество по Ревматология, Българското научно дружество по остеопороза и остеоартроза, Световната организация по остеопороза. От 2022 г. Д-р Решкова е член на Управителния съвет на българското медицинско дружество по остеопороза и остеоартроза .

Наукометричните характеристики на двамата кандидати за участие в конкурса са представени в следната таблица, съобразно изискуемото за изпълнение на минималните изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област: 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление: 7.1. Медицина, научна специалност „Вътрешни болести”, за заемане на АД „Доцент”.

Група от показатели	Съдържание	Доцент	Точки д-р Нонка Юрукова	Точки д-р Валентина Рашкова
А	Показател 1	50 т.	50 т.	50 т.
Б	Показател 2	д.м.н.	-	100 т.
В	Показател 3 или 4	100 т.	100 т.	100 т.
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200 т.	239,8 т.	1460 т.
Д	Сума от показателите от 10 до 12	50 т.	150 т.	2050 т.
Е	Сума от показателите от 13 до 22	50 т.	50 т.	400 т.
Общо точки:			589,8 т.	4160 т.

Заклучение:

На база на представените доказателствени материали и справки двамата кандидати отговарят на минималните изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св. Климент Охридски“ – София за заемане на академичната длъжност „Доцент“. Класирам кандидатите в следния ред:

1. Д-р Валентина Симеонова Решкова, д.м., д.м.н.
2. Д-р Нонка Николова Юрукова, д.м.

1. Д-р Валентина Решкова има значима обща научна дейност, защитила е ОНС „Доктор“ и научна степен „Доктор на науките“. Актуалната научно-изследователска дейност и тежестта на рецензиране определят водещата позиция на д-р Решкова в настоящия конкурс.

2. Д-р Решкова има дългогодишен преподавателски стаж по вътрешни болести и ревматология към Катедра по вътрешни болести и Катедра по ревматология, с преподавателска дейност на български и английски език на студенти по медицина и фармация, участва като лектор в курсове на СДО.

3. Д-р Решкова е член на няколко национални и международни дружества, член е на Управителния съвет на национално научно дружество.

4. Д-р Валентина Решкова е разпознаваем учен със собствените проучвания върху фибромиалгия, болка и болкови синдроми при българската популация, с дългогодишната си научна работа и качества на научната работа.

5. Кандидатът има придобити две специалности – „Вътрешни болести” и „Ревматология” и завършена магистратура по Здравен мениджмънт, изграден лекар , опитен изследовател и преподавател със способност за работа в колективна среда.

След съобразяване с действащите нормативни документи, убедено препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за избора на доктор Валентина Симеонова Решкова, д.м., д.м.н. за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, по научната специалност „Вътрешни болести“ за нуждите на Медицински факултет на Софийски университет “Св. Климент Охридски“.

17.08.2024 г.
гр. Пловдив

Изготвил рецензията:
/проф. д-р Мария Панчовска-Мочева, д.м., м.з.м./